

Φύσηξε Βαρδάρης και καθάρισε!

Του Αλέξανδρου Κόντη

Σε ποσοστό που υπερβαίνει το 80% έχει τη δυνατότητα να περιορίζει τους ρύπους που επιβαρύνουν την ατμόσφαιρα της Θεσσαλονίκης ο φημισμένος και πολυτραγουδισμένος άνεμος της κεντρικής Μακεδονίας. Επιστήμονες του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπολόγισαν για πρώτη φορά τα πραγματικά οφέλη που έχει ο Βαρδάρης για την ποιότητα της ζωής στην πόλη, αποσαφηνίζοντας παράλληλα τα χαρακτηριστικά ενός από τα σημαντικότερα κλιματικά φαινόμενα που εκτυλίσσονται στην Ελλάδα. Όπως διαπιστώθηκε, ο βορειοδυτικός ξηρός άνεμος λειτουργεί ως το φυσικό καθαριστικό για την ατμόσφαιρα της δεύτερης μεγαλύτερης ελληνικής πόλης, ενώ παράλληλα μειώνει την υγρασία και τους υδρατμούς που εκπέμπει η θάλασσα του Θερμαϊκού κατά περίπου 70%!

«Οι μετρήσεις μας αφορούσαν συγκεκριμένα ημερήσια επεισόδια, σε πολύ κεντρικά σημεία της πόλης. Ο περιορισμός της ρύπανσης μετρήθηκε για πρώτη φορά και αποδεικνύει ότι, αν δεν υπήρχε ο Βαρδάρης, η ατμόσφαιρα της Θεσσαλονίκης θα ήταν μία από τις πιο επιβαρημένες όχι μόνο της Ευρώπης, αλλά ολόκληρου του κόσμου», επισημαίνει ο καθηγητής Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας του ΑΠΘ, Πρόδρομος Ζανής.

Η έρευνα των επιστημόνων επικεντρώθηκε στο πιο επικίνδυνο ρυπογόνο στοιχείο της ατμόσφαιρας, τα μικροσωματίδια PM10, τα οποία θεωρούνται υπεύθυνα για την πρόκληση σοβαρότατων λοιμώξεων του αναπνευστικού, ακόμη και για καρκινογενέσεις. Οι μετρήσεις που έγιναν μία τυχαία ημέρα του Δεκεμβρίου στην πλατεία Αγίας Σοφίας -ένα από τα πιο κεντρικά σημεία της Θεσσαλονίκης- έδειξαν ότι στις 9 το πρωί, πριν ξεκινήσει να φυσά ο Βαρδάρης, τα επίπεδα των μικροσωματιδίων έφταναν τα 71 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο, βρίσκονταν δηλαδή σχεδόν σε διπλάσια τιμή από το όριο ασφαλείας των 40 μg/κ.μ. που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Μέσα σε μόλις μία ώρα, στις 10 το πρωί, τα μικροσωματίδια είχαν μειωθεί περισσότερο από 50%, φτάνοντας τα 31,08 μg/κ.μ., ενώ στις 12 το μεσημέρι, ώρα κατά την οποία συνήθως κορυφώνεται η περιεκτικότητα του επικίνδυνου ρύπου στην ατμόσφαιρα, τα μικροσωματίδια είχαν μειωθεί στο ελάχιστο, στα 8,96 μg/κ.μ.!

Ακαριαία εκδήλωση

Ανάλογη είναι και η επίδραση που έχει ο Βαρδάρης στα επίπεδα υγρασίας της πόλης. Κατά το ίδιο επεισόδιο εκδήλωσης του ανέμου, η υγρασία στο κέντρο της Θεσσαλονίκης έφτανε το 80%, ενώ ύστερα από τρεις ώρες είχε περιοριστεί στο 25% - μείωση που φτάνει το 68,75%. «Αντιλαμβανόμαστε έτσι ότι απαλύνεται σημαντικά το αίσθημα δυσφορίας που δημιουργεί η υγρασία. Σε διαφορετική περίπτωση, οι υδρατμοί θα εγκλώβιζαν την ατμοσφαιρική ρύπανση πάνω από την πόλη, επιβαρύνοντας σε ανυπολόγιστο βαθμό τις επιπτώσεις που έχει στην υγεία των πολιτών», αναφέρει ο Λεωνίδας Τσοπουρίδης, μεταπτυχιακός φοιτητής Κλιματολογίας και Μετεωρολογίας του ΑΠΘ και βασικός συντάκτης της έρευνας.

«Η εργασία είναι εξαιρετικά καινοτόμος, καθώς αποσαφηνίζει πλήρως τα χαρακτηριστικά του σημαντικότερου ανέμου που διέρχεται από τη χώρα μας. Διαπιστώθηκε πως πρόκειται για έναν εξαιρετικά ξηρό, αλλά και συνάμα καθαρό άνεμο, ο οποίος δεν μεταφέρει ρύπους από άλλες περιοχές, ενώ μπορεί να εκδηλωθεί εν ριπή οφθαλμού, αναπτύσσοντας ταχύτητες έως και 90 χλμ. την ώρα μέσα σε μόλις 15 λεπτά», προσθέτει ο αναπληρωτής καθηγητής Φυσικής του ΑΠΘ, Δημήτρης Μελάς.

Παρά την επιστημονική σημασία της διαπίστωσης των χαρακτηριστικών του Βαρδάρη, οι ακαδημαϊκοί τονίζουν ότι τα αποτελέσματα της έρευνας αποτελούν απλώς επιστημονική επιβεβαίωση της κοινής αίσθησης όλων των Θεσσαλονικέων, ότι δηλαδή ο Βαρδάρης είναι το φυσικό καθαριστικό της πόλης. «Η ζωή στην πόλη έχει επιβαρυνθεί αρκετά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, λόγω της αύξησης της βιομηχανικής ρύπανσης και της κίνησης των οχημάτων στους δρόμους της Θεσσαλονίκης. Όταν φυσά ο Βαρδάρης, όμως, οι πολίτες αντιλαμβάνονται ότι η ατμόσφαιρα καθαρίζει σε τέτοιο βαθμό που από την Περιφερειακή της Θεσσαλονίκης, η θέα φτάνει μέχρι το βουνό του Ολύμπου», συμπληρώνει ο Δ. Μελάς.

18/06/2012